

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De mortuo resuscitato a paulo. ca. c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia libri

dam capitulis ornamenta, vel quoddam genus sudarii quo hebrei utuntur, quo laborantium sudor abstergitur.

De potestate nominis iesu.

Caplm. XCVM.

Adentes autez

Quidam exorciste qui ad innocentes nominis iesu paulus eijceret demones excoitauerunt uti eadem forma verbo rum ad electionem demonis, quia licet per exorcismos salomonis demones eijcerent, non tamen absque labore multo sed quibusdam herbis et gemis adhibitis, ut tradit iosephus. Et ergo facilius eijcerent demones, adiurabant eos in hunc modum. Aduro vos per iesum quem paulus predicat, et sic exibat demones ab obsessis. Erant autem septem filii sceue principis sacerdotum qui precipue adiurabant demones in hunc modum. Et dum quadam die adiuraret demonem ut exiret de corpore obsessi respondit eis demon, Iesum noui et Paulum noui, sed vos qui estis. Et insillens in eos: probera uis eos. Et increpuit fama per uniuersam regionem, et incussus est timor omnibus exorcistis et magis, ut non auderent amplius in hunc modum demones adiurare. Et congregati sunt omnes magi qui per artem magicam imperabant demonibus, et combusserunt libros suos ante pedes pauli. Postea paulus proposuit ire hierosolimam et inde romam. Premisit autem timotheum et erastum in macedoniam, ad preparandas collectas quas erat delaturus in hierosolimam. Ipse autem ad tempus remansit in asia minorum.

De tumultu excitato per demetrium

Caplm. XCIX.

Facta est in te

Tempore illo turbatio magna in epheso, demetrius enim argentarius (qui faciebat edes et imagines argenteas diane) conuocauit operis eiusdem opifices, et locus est eis in hunc modum. Scitis quia de huiusmodi artificio multum nobis lucrum comparamus? Paulus autem predicat non esse deos manus factos. Si ergo inualuerit eius doctrina nihil amplius lucrabimur, et etiam templum magne diane pro nihilo reputabitur, et maiestas eius destruetur quam ueneratur uniuersus or-

bis et statim ira repleti clamauerunt unanimitate discurrentes per ciuitatem magna clamor ephesiorum. Et raptus gaio et aristarco socii pauli contraxerunt eos in theatrum, spectaculum scilicet in quo rei puniebantur. Et cum paulus hoc audiret uellet venire in theatrum non formidans se morti obijcere, diffusum est a quibusdam amicis suis propter conuentum populum. Postquam autem cessauit tumultus, uocatis paulus discipulis exhortatus est eos, et ualefaciens eis profectus est in macedoniam et inde athenas. Ubi cum fuisset tribus mensibus posite sunt ei insidie a iudeis in syriam nauigaturo, scientibus quod deferret collectas. Olim cum esset uacuius uia tor non propositurus illi insidias, habuit igitur filium ut reuertentem in macedoniam, ut ita uideret insidias. Quidam enim de sociis eius profecti sunt recta uia. Et precedentes nos dicit lucas sustinuerunt nos troade per circuitum ueniens. Nos pro nauis nauimus post dies azymorum philippiis que est prima ciuitas macedonie, et in quinque diebus uenimus troadem ubi demorati sumus septem diebus. Una autem sabbati cum pendinamus, disputabat paulus cum eis in crastino profecturus, et praecepit sermonem in media nocte et erant lapades copiose in cenaculo ubi congregati eramus.

De mortuo resuscitato a paulo.

Caplm. C.

Cum sederet qui

Quidam adolescens super fenestram et grauaretur somno cecidit de tertio cenaculo deorsum, et sublatus de terra oblatus est paulo mortuus, et dicebat eum. Ad quem cum descendisset paulus incubuit super eum et complexus eum ait, Nolite turbari. Anima enim ipsius in eo est adhuc. Uocauit autem ut tolleretur desperationem ab eis. Simile uerbo uisus est dominus dicens. Puella non est mortua sed dormit. Et suscitatus est adolescens et constituit cibum et confortatus est. Sic inter preba predicationis occurrit occasio curatiois ut ostensione miraculi firmaret doctrina pauli, et ut artius infingeret eorum mentibus memoria magistrum ab eis discessuri. Nos autem ascendentes dicit lucas nauigauimus iasson ut ibi expectarem paulum, sic enim disposuerat ipse per terram interim iter facturus. Et cum redisset ad nos, assumpto eo uenimus milerum. Per-

Actuum apostolorum

posuerat et paulus in trāstū nauigare ephesum. moram non facturū. Festinauit em̄ si possibile esset vt in die pentecostes esset hierosolymis. A milieto tamē nō nauigauit sed misit ephesuz, et vocauit maiores ecclesie. Et vocati venerunt milietum. et exhortat̄ ē eos dicens se ascendere hierosolymā. Ecce inquit alligat̄ spiritu. id est. spiritu sancto. ad id me coartante vado in hierusalē. que vctura ibi mihi sunt ignorans. licet spiritus sanctus mihi per alios protestetur. quia vincula et tribulationes me ibi manēt. Alijs enim reuelauerat spiritus sanctus de ipso quod non ip̄i. Sed nihil inquit horum vereor. nec facio animā meam. id est. vitā temporalē. preciosiorē q̄ me. id est. q̄ animā meam. dummodo cōsummam domino iesu testificari euangeliz gratiē det. Et nunc ecce scio quia amplius nō videbitis faciē meam. Et post multam exhortationem positis gentibus vna cū omnibus illis orauit. Et procumbentes sup colūm pauli stentes osculabantur euz. dolentes maxime de eo q̄ dixerat. quoniam faciē eius non erant amplius visuri. et deduxerūt cum vsq̄ ad nauem. Et abstracti ab eis trāscentes multas vrbes et regiones venim̄ tyrum. vbi mansimus. vii. diebus. Inuenti ibi discipulis quibusdam per spirituz propheti cum paulo predicentibus. que illi euentura erant in hierusalem. et dissuadentib̄ ne ascēderet. Postea profecti sumus deducētib̄ nos omnibus cum vxoribus et filijs vsq̄ foras ciuitatem. Et valefacientes eis ascendimus nauem. Illi autē redierūt in sua. Nos autē ascendimus p̄tholomaidem. et salutari fratrib̄ mansimus cū eis vna die.

De hoc quod agabus paulo predicat.

Capitulum. CII.

Altera autē die

venim̄ cesaream. et introiim̄ domuz philippi diaconi. Huc erāt quatuor filie p̄gines prophetisse predicētes paulo quod erat ei euenturū in hierusalem. Et euz moraremur ibi per aliquot dies superuenit p̄pheta de iudea nomine agabus. Qui cum venisset ad nos tulit zonam pauli et ligās sibi man̄ et pedes. ait Hec dicit spiritus sanctus. Virum cuius est hec zona sic al-

ligabunt in hierusalem iudei. et tradēt ī manus gentium. Hec audietes rogabam̄ nos et qui erant loci illius. vt nō ascenderet in hierusalem. Et respōdit. Quid stētis affligētes cor meū. Ego enim non solum alligari sed etiam mori in hierusalem paratus sum propter nomen dñi iesu christi. Et cum nō possemus ei dissuadere quicquid diceret. Domini fiat voluntas. Postea preparari ascendimus hierusalem. et nonnulli de discipulis qui erant in cesarea nobiscum. adducētes iasonem hospitem nostruz. Et cum venissem̄ hierusalem libenter exceperunt nos fratres. Sequenti autē die introiuit paulus nobiscuz ad iacobuz qui erat episcopus hierosolymorum. de quo dicit beda super hunc locum. q̄ xxx. annis recit ecclesiā hierosolymitarum. scilicet vsq̄ ad. vii. annum neronis. qui fuit iosephum excerebratus est partica fullonis. Beda dicit q̄ precipitatus est de tēplo. Alii leguntur lapidat̄. Et potuit esse. quia post q̄ precipitauerunt cum lapidauerunt cum quasi vile cadauer. Sed cū beda dicat mortuū iacobū septimo anno neronis. palā est nō esse autenticū quod legitur ī epistola clementis. qui iuxta tenorē illi epistole dicit si bi esse mādatū a petro. cui successit ī apostolatu. vt post eius mortē iacobo episcopo epistolae destinaret. vt ab eo instrueret. S; cū iacobus episcopus mortuus sit septimo anno neronis. et petrus vixerit vsq̄ ad. xliiij. cōstat hoc nihil esse.

De hoc quod obtulit de cōsilio fm legem.

Capitulum. CIII.

Im̄ autē intras

set paulus ad iacobū: collecti sūt seniores. Quib̄ salutatis narrabat per singula que et quanta fecerat de gentibus per eius ministeriū. Qui cū audissent magnificabant deum. et dixerunt paulo. Vides frater quot milia sunt in iudeis q̄ crediderūt. Omnes tamen adhuc sunt emulatores legis volentes pariter euz fide suscepta obseruare legalia. et audierūt de te q̄ p̄dices abolitiones legis. et eis odibilis factus es quasi destructor legis moysi. Cōueniet igitur multitudo audiens te superuenisse. Unde consulimus tibi vt sanctifices te fm legē. cū iij. qui habent votum sup se. vt sic appareat.